

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО
"26" серпня 2024 року

«ПОГОДЖЕНО»

Завідувач кафедри

Олександр ОЧЕРЕДЬКО
"26" серпня 2024 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2022
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Лектори	професор, д.мед.н. Очередько О.М. професор, д.мед.н. Орлова Н.М. доцент, к.мед.н. Дерезюк А.В. доцент, к.мед.н. Паламар І.В. доцент, к.мед.н. Пилипчук В.Л.
Контактна інформація	socmed@vntmu.edu.ua вул.Пирогова, 56 (фарм. корпус), (0432)55-39-57
Укладач силабусу	ст. викладач Ткаченко О.В.

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 34, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	3 курс (6 семестр), 4 курс (7 семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	120 годин /4,0 кредитів ЄКТС
Структура дисципліни	Лекції - 26 год Практичні заняття - 56 год Самостійна робота - 38 год В цілому: аудиторні заняття – 68%, самостійна поза аудиторна робота – 32%
Кількість тематичних модулів	2
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів- дистанційна очна)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметним напрямком дисципліни є статистика здоров'я населення на основі аналізу комплексу медичних показників: демографічних, захворюваності, інвалідності, фізичного розвитку, а також організація охорони здоров'я, тобто діяльності системи щодо забезпечення збереження, зміцнення та відновлення здоров'я різних груп населення, закономірності розроблення і наукове обґрунтовування соціальних, медичних і економічних заходів щодо забезпечення оптимального рівня здоров'я населення і його активного довголіття.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки:

історії медицини, медичної інформатики, етики та деонтології в медицині, основ біоетики та біобезпеки, біостатистики, гігієни та екології, соціології та медичної соціології, основ економічних теорій, медичного права України.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою дисципліни є оволодіння необхідними знаннями, навичками і набуття компетентностей щодо дослідження, аналізу та оцінки показників здоров'я населення, організації, ресурсного забезпечення та діяльності системи охорони здоров'я, розробки з позицій доказової медицини рекомендацій з попередження і усунення шкідливого впливу чинників на здоров'я та з удосконалення організації медичної допомоги населенню і системи громадського здоров'я.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки, а саме: епідеміології та принципів доказової медицини, клінічної імунології, імунопатології та алергології, інфекційних хвороб, в тому числі дитячих інфекційних хвороб, онкології, внутрішніх хвороб, хірургії, педіатрії та інших клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

- 1) Аналізувати та оцінювати стан здоров'я населення.
- 2) Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.
- 3) Оцінювати вплив несприятливих чинників на стан здоров'я населення, (індивідуальне, сімейне, популяційне) в умовах медичного закладу за стандартними методиками, оцінювати ризик.
- 4) Визначати пріоритети громадського здоров'я, проводити оцінку потреб, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні стратегії.
- 5) Планувати заходи профілактики захворювань серед населення для запобігання поширеності захворювань.
- 6) Здійснювати адвокацію, комунікацію, та соціальну мобілізацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації.
- 7) Аналізувати та оцінювати діяльність системи охорони здоров'я, її нормативно-правове, фінансове, кадрове забезпечення.
- 8) Проводити статистичний, економічний та фінансово-господарський аналіз ефективності діяльності закладів охорони здоров'я.
- 9) Розробляти та планувати управлінські рішення, спрямовані на вдосконалення діяльності закладів охорони здоров'я.
- 10) Організовувати надання медичних послуг, забезпечувати контроль за якістю наданих послуг на належному рівні.
- 11) Складати стратегічні та тактичні плани економічного розвитку медичного закладу.
- 12) Складати бізнес-проекти у сфері охорони здоров'я.
- 13) Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Статистика здоров'я та якості діяльності закладів охорони здоров'я. Громадське здоров'я	6 семестр 60 год/2,0 кредити	Лекції №№ 1-9 Практичні заняття №№ 1-14 Теми для самостійного опрацювання №№ 1-9
Модуль 2. Організація охорони здоров'я	7 семестр 60 год/2,0 кредити	Лекції №№ 10-13 Практичні заняття №№ 15-28 Теми для самостійного опрацювання №№ 10-17

Дисципліна включає 16 тем, які поділені на 2 тематичних модулі.

Модуль 1. Статистика здоров'я та якості діяльності закладів охорони здоров'я. Громадське здоров'я

Тема 1. Соціальна медицина і організація охорони здоров'я як наука, предмет вивчення її наукових основ і практичне використання в системі охорони здоров'я. Громадське здоров'я. Показники здоров'я населення. Стратегії громадського здоров'я щодо збереження здоров'я.

Тема 2. Медико-соціальні аспекти захворюваності, методика вивчення, показники, їх аналіз. Моніторинг захворюваності і поширеності хвороб. Економічні витрати, пов'язані з захворюваністю, в т.ч. з захворюваністю на соціально значущі та небезпечні хвороби. МКХ-10, МКХ-11

Тема 3. Біостатистичний метод в соціальній медицині та в практичній діяльності системи охорони здоров'я.

Тема 4. Медико-соціальні аспекти експертизи тимчасової втрати працездатності. Методика проведення експертизи, види та рівні тимчасової непрацездатності. ЛКК: функції, склад,

організація роботи. Облікові документи, функції, правила їх заповнення та видачі, відповідальність, розрахунок показників, їх аналіз.

Тема 5. Медико-соціальні аспекти експертизи стійкої втрати працездатності. Організація експертизи стійкої втрати працездатності. Основні причини, види, групи інвалідності. Облікові документи, показники інвалідності, їх розрахунок та аналіз. МСЕК, їх види, функції. Особливості реабілітації дітей та підлітків.

Тема 6. Медико-соціальні аспекти демографії. Методика вивчення, оцінки та аналізу показників, порядок обліку та розрахунку.

Тема 7. Методологічні основи дослідження загального тягара хвороб. Значення результатів для системи громадського здоров'я. Загальний тягар неінфекційних хвороб в Україні та шляхи його зниження. Стратегії профілактики неінфекційних хвороб: популяційна та високого ризику. Первинна, вторинна та третинна профілактика

Модуль 2. Організація охорони здоров'я

Тема 1. Організація надання медичної допомоги в Україні за рівнями (амбулаторний сектор).

Тема 2. Організація надання медичної допомоги в Україні за рівнями (стаціонарний сектор).

Тема 3. Репродуктивне здоров'я. Організація амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги на різних рівнях її надання. Диспансеризація вагітних, облікові документи, основні показники роботи поліклінічної служби. Організація стаціонарної акушерсько-гінекологічної допомоги на різних рівнях її надання

Тема 4. Організація амбулаторної педіатричної роботи на різних рівнях надання медичної допомоги дітям в умовах міської та сільської місцевості. Функції сімейного лікаря і дільничного лікаря – педіатра. Диспансерне спостереження за здоров'ям дітей. Облікова документація та основні показники роботи педіатричної служби. Організація та зміст роботи дитячих лікарень, облік та аналіз їх діяльності. Організація спеціалізованої допомоги дітям у плановому порядку та екстрених випадках.

Тема 5. Організація екстреної та невідкладної медичної допомоги в Україні, її інфраструктура. Діяльність регіонального центру екстреної медичної допомоги, облік та аналіз його діяльності.

Тема 6. Хоспісна та паліативна медична допомога. Медико-соціальне забезпечення населення літнього віку. Вікова класифікація населення. Медико-соціальне значення постаріння населення. Медико-соціальне значення постаріння населення.

Тема 7. Система «Електронне здоров'я». Надання інформації, ресурсів і послуг охорони здоров'я з використанням електронних засобів. Електронні реєстри закладів охорони здоров'я, лікарів. Електронні декларації. Електронні рецепти. Розвиток телемедицини. Реформування галузі охорони здоров'я. Національна служба здоров'я України.

Тема 8. Страхова медицина та медичне страхування. Види медичного страхування: обов'язкове та добровільне. Методика розрахунку страхового тарифу.

Тема 9. Сутність та особливості оцінки якості медичної допомоги населенню, методика, вимоги, показники якості та ефективності медичної допомоги. Формування стандартів якості різних видів медичної допомоги. Методика проведення експертних оцінок медичного забезпечення окремих контингентів населення та діяльності медичних закладів, їх підрозділів і медичних працівників. Методика визначення рівня якості лікування, моделей кінцевих результатів, інтегрального коефіцієнту якості.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів соціальної медицини, громадського здоров'я.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

- 1) отримання навичок та набуття компетентностей з оцінки стану здоров'я населення та впливу на нього детермінант, оцінки ризику, а також розробки і впровадження профілактичних заходів, спрямованих на збереження, зміцнення здоров'я та соціального благополуччя населення;
- 2) отримання навичок та набуття компетентностей з оцінки діяльності системи охорони здоров'я, закладів, підрозділів чи фахівців охорони здоров'я; виявлення та усунення

негативних чинників впливу на їх роботу, а також розробки заходів з удосконалення організації та поліпшення діяльності фахівців та закладів охорони здоров'я.

На практичних заняттях студенти оформлюють протоколи, в яких розраховують та оцінюють основні показники громадського здоров'я та діяльності органів та закладів охорони здоров'я в робочих зошитах, заповнюють облікову медичну документацію, формулюють висновки до опрацьованої теми та розв'язують клінічно-орієнтовані ситуаційні задачі та тестові завдання. Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, вивчення тем для самостійної поза аудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем для індивідуальної роботи. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на проміжних контрольних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра соціальної медицини та ООЗ/Студенту/Очна форма навчання/ Медицина/ 3 (4) курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#>

Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розрахунок та оцінка показників громадського здоров'я та показників діяльності закладів охорони здоров'я, заповнення облікової медичної документації, розв'язання ситуаційних задач, їх трактування та оцінка їх результатів (оформлення протоколу в робочому зошиті)
Контроль засвоєння тематичного розділу дисципліни на проміжних контрольних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне тестування, розв'язання ситуаційних задач, контроль практичних навичок
Підсумковий семестровий контроль (залік) по завершенню 6 семестру	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи)
Підсумковий контроль дисципліни – диференційний залік	Методи: усне опитування та тестування (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна-інформація/основні-документи>)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні розділові контролю	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 120 до 200 балів Не зараховано: менше 120 балів (див. Шкалу оцінювання)
Підсумковий контроль дисципліни	3 Оцінка за диференційний залік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D		
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-121,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студента

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється за усну/письмову роботу, в якій студент вірно відповів на всі запитання, або усну відповідь, у якій студент виявив всебічні і глибокі знання програмного матеріалу, тісно пов'язує теоретичні поняття з практикою, висловлює власні обґрунтовані думки щодо розв'язання конкретних організаційно-медичних ситуацій, в наданні медичної допомоги, здатний висувати креативні ідеї. Працює на занятті систематично і ініціативно, при виконанні СРС робить повноцінний інформаційний пошук. Оцінку «добре» заслуговує студент, який виявляє повне знання програмного матеріалу, засвоює основну літературу, рекомендовану програмою, правильно використовує теоретичні

положення при вирішенні практичних завдань. Працює на занятті систематично, при виконанні СРС робить самостійний інформаційний пошук.

Оцінку *«задовільно»* заслуговує студент, який виявляє знання основного програмного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу і відчуває труднощі у виконанні самостійних практичних завдань, обґрунтуванні окремих понять, узагальненні теоретичного матеріалу, формулювання висновків до ситуаційних завдань. До предмету не виявляє особистого інтересу і потребує допомоги у виконанні СРС.

Оцінку *«не задовільно»* отримує студент, який не засвоює окремі частини програмного матеріалу, не здатен самостійно виконувати елементарні практичні завдання і робити принципові висновки і узагальнення.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка *«відмінно»* виставляється студенту, який, знає принципи та послідовність виконання практичного завдання, вміє правильно розрахувати та оцінити показники громадського здоров'я та показники діяльності закладів охорони здоров'я, вірно заповнює облікову медичну документацію, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків, оформлює протокол.

Оцінка *«добре»* виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні практичного завдання, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому, вірно заповнює облікову медичну документацію, акуратно оформлює результати досліджень у протокол практичного заняття.

Оцінка *«задовільно»* виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при розрахунку та оцінці показників громадського здоров'я та показників діяльності закладів охорони здоров'я, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, допускає помилки в заповненні облікової медичної документації, не може трактувати в повному обсязі отримані результати, неохайно оформлює протокол.

Оцінка *«незадовільно»* виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при виконанні практичних завдань, не може вірно заповнити облікову медичну документацію, порушує порядок виконання практичної роботи, не реєструє її в протоколі.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка *«відмінно»* виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка *«добре»* виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок. (обсяг правильних відповідей 70-89 %). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка *«задовільно»* виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 50-69%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка *«незадовільно»* виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 50% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до теста.

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю (диференційний залік)

Оцінка *«відмінно»* виставляється студенту, який вірно відповів на всі запитання, під час

відповіді виявив всебічні і глибокі знання програмного матеріалу, тісно пов'язує теоретичні поняття з практикою, висловлює власні обґрунтовані думки щодо розв'язання конкретних організаційно-медичних ситуацій, в наданні медичної допомоги. При розв'язанні ситуаційної задачі не лише отримує вірний результат, але й вміє правильно його інтерпретувати.

Оцінку «добре» заслуговує студент, який при відповіді виявляє повне знання програмного матеріалу, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні ситуаційної задачі.

Оцінку «задовільно» заслуговує студент, який виявляє знання основного програмного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу. Відчуває труднощі у виконанні ситуаційних завдань.

Оцінку «не задовільно» отримує студент, який не засвоює окремі частини програмного матеріалу, не здатен самостійно розв'язати ситуаційну задачу і зробити принципові висновки і узагальнення.

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова (Вінниця, 2020). (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>)

- 12 балів, які додаються до оцінки з дисципліни – додаються за призові місця на міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 11-10 балів - додаються за призові місця на внутрішньовузівських олімпіадах і наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 10 балів - даються до оцінки з дисципліни за участь (якщо ЗВО приймав участь, але не отримав призового місця) у міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 8 балів - додаються до оцінки з дисципліни за участь (якщо ЗО приймав участь, але не отримав призового місця) у внутрішньовузівських олімпіадах, наукових конференціях закладу з наявністю друкованої роботи.

- до 6 балів - додаються до оцінки з дисципліни за виготовлення на кафедрі схем, таблиць, мультимедійного забезпечення та відеофільмів – з урахуванням важливості виконаної роботи.

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки біологічної безпеки, безпеки поводження з хімічними реактивами та пальниками проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи/кодекс-академічної-доброчесності>). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#>) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має надати заповнений протокол робочого зошиту з відповідної теми, пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>).

Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є MicrosoftTeam, GoogleMeets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-соціальної-медицини> та [ООЗ/студенту або https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#](https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#)).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра соціальної медицини та ООЗ/студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#>

1) Основна література:

1. Громадське здоров'я : підручник / Грузєва Т. С., Лехан В. М., Огнєв В. А. та ін.; за заг. ред. Грузєвої Т.С. Вінниця : Нова Книга, 2022.
2. Громадське здоров'я: навчальний посібник / [Грузєва Т.С., Галієнко Л.І., Гречишкіна Н.В. та ін.] ; за заг. ред. Грузєвої Т.С. - К.: «Книга-плюс», 2021. – 296с.
3. Децик О.З., Кольцова Н.І., Стовбан І.В., Золотарьова Ж.М., Ціхонь З.О., Федорків Н.Б., Ковальчук Р.Є. Вибрані лекції з громадського здоров'я. Навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2019. 273 с.
4. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by Roges Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim and Chorh Chuan Tan. Oxford University Press, 2017. 1728 p.
5. Єжова О. Здоровий спосіб життя : навч. посібник. К. : Університетська книга, 2017 - 127с.
6. Організація та економіка охорони здоров'я : навчальний посібник / І.А. Голованова, І.В. Белікова, Н.О. Ляхова. Полтава. 2021. 256с.

2) Додаткова література:

1. Abel-Smith B. (2018) An introduction to health: policy, planning and financing. Routledge, 246p. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Громадське здоров'я з основами епідеміології» /Миронюк І.С., Брич В.В. Ужгород, 2018. - 58 с.
2. Організація та економіка охорони здоров'я: навчальний посібник /Голованова І.А., Белікова І.В., Ляхова Н.О. Полтава, 2021. - 256 с.
3. Актуальні питання надання медичної допомоги дітям з позиції безпеки пацієнта/Мавропуло Т.К., Мокія-Сербіна С.О./Кількість сторінок: Вид.: Новий світ-2000, 2021. – 220с.
4. Паліативна та хоспісна допомога: медико-соціальні аспекти: навчальний посібник/Пасієшвілі Л.М., Заздравнова А.А./Вид.: «Магнолія 2006», 2023. – 340с.
5. Шушпанов Д.Г. Соціально-економічні детермінанти здоров'я населення: Монографія / Д.Г. Шушпанов. Тернопіль: ТНЕУ, 2017 р. - 877 с.
6. Населення України. Демографічний щорічник. К.: Держкомстат України. (режим доступу: www.ukrstat.gov.ua).
7. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». Київ, 2020. - 516 с.
8. Охорона здоров'я в Україні: навчальний посібник/Петков В.П./ Вид.: Центр учбової літератури, 2017. – 288с.
9. Вплив конкуренції на громадське здоров'я нації України/Ветчинін В.В./Вид.: Книга-плюс, 2017. – 286с.
10. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - С. 141.
11. Основи законодавства України про охорону здоров'я // Відомості
12. Верховної Ради України. - 1993. - № 4. - С. 19.
13. Board Review in Preventive Medicine and Public Health. Gregory Schwaib. ELSEVIER., 2017. – 450 p.
14. Donaldson`s Essential Public Health, Fourth Edition. Liam J. Donaldson, Paul Rutter –CRC Press, Taylor&Francis Group, 2017 – 374 p.

3) Електронні ресурси:

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
4. Європейська база даних «Здоров'я для всіх» www.euro.who.int/ru/home

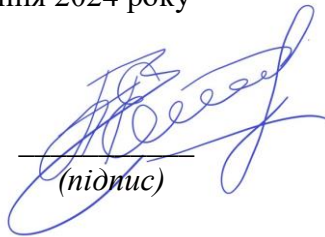
5. Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
6. Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
7. Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
8. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
9. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
10. Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
11. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»:
<http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
12. Журнал British Medical Journal www.bmj.com
13. Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com

4) Презентації лекцій, методичні рекомендації до практичних занять та СРС.

9. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#>)).
10. **Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни** опубліковані на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#>)).

Силабус з дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» обговорено та затверджено на засіданні кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я (протокол №1, від «26» серпня 2024 року

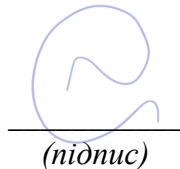
Відповідальний за курс

(підпис)

Олена ТКАЧЕНКО

Завідувач кафедри

(підпис)

Олександр ОЧЕРЕДЬКО